

Neuvottelukunnan kokous 4.12.2019

Pasi Lintunen, Fingrid Datahub Oy

Datahubin ajankohtaiskatsaus

FINGRID
Datahub

Esityksen sisältö

- Datahubin tarkoitus ja tehtävä
- Datahubin käyttöönottoaikataulu
- Toimialan valmistelutoimenpiteiden tilanne
- Datahub-järjestelmäprojektin tilanne
- Tietokonversion ja sertifiointipalvelun tilanne
- Palvelusopimuksen ja maksukomponenttien tilanne

Datahubin tarkoitus ja tehtävä

- Vähittäismarkkinoiden sähkökauppatiedot ja niihin liittyvät muutokset ovat keskitetysti ja turvallisesti yhdessä paikassa datahubissa, josta ne on luovutettavissa kaikille tietoihin oikeutetuille osapuolille täysin samanaikaisesti yhden luukun kautta
- Datahub edistää ja tehostaa osapuolten tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua tiedon saannin osalta
- Datahub tulee toimimaan alustana, jolle myös tulevaisuuden sähkön vähittäismarkkinoiden muutoksiin ja kehittämiseen liittyvät ratkaisut voidaan toteuttaa
- Fingridillä on sähkömarkkinalain mukainen tehtävä perustaa datahub palvelemaan sähkön vähittäismyyjiä ja jakeluverkonhaltijoita

Datahubin käyttöönottoaikataulu

- Valtioneuvoston asetus sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönotosta annettiin 14.11.2019. Asetus tuli voimaan 1.12.2019.
- Asetuksen mukaisesti sähkömarkkinalain (588/2013) 49 a §:ssä tarkoitetut sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut otetaan käyttöön 21 päivänä helmikuuta 2022
- Käyttöönottoaikataulua siirrettiin suunnitellusta huhtikuusta 2021 toimialan valmiusasteesta johtuen
- Perustuen markkinaosapuolten käyttöönottosuunnitelmien seurantaan ja niihin liittyviin lisäselvityspyyntöihin noin kolmannes käyttöpaikoista tulisi puuttumaan käyttöönotolla huhtikuussa 2021
- Toimialan valmiusastetta on myös selvitetty keskusteluissa osapuolten ja järjestelmätoimittajien kanssa yhdessä ja erikseen sekä Datahubin seurantaryhmässä

Toimialan valmistelutoimenpiteistä

Fingridillä on **vastuu** sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen, datahubin järjestämisestä.

Vähittäismyyjällä ja jakeluverkonhaltijalla on **velvoite** käyttää datahubin palveluita ja **toteutettava** datahubin käyttöönoton edellyttämät valmistelutoimet.

Valmistelutoimet on **tehtävä** datahubin **käyttöönottosuunnitelman** ja **tietokonversiosuunnitelman** mukaisesti.

Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan on **laadittava** oma suunnitelma datahubin käyttöönotolle **kolmen kuukauden kuluessa** lain voimaantulosta käytännössä 30.4.2019 mennessä.

Suunnitelmaa **tulee täydentää** tarvittaessa.

Suunnitelma **tulee toimittaa** Energiavirastolle ja Fingridille.

Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan on **toimitettava** Energiavirastolle ja Fingridille pyynnöstä **tarpeelliset tiedot valmistelutoimiensa toteutumisesta**.

Valvontatoimivalta valmistelutoimien suhteen on Energiavirastolla.

Valmiusasteen seurannan tilanne

- Seurannan ensisijainen tarkoitus on saada mahdollisimman todenmukainen tilannekuva toimialan valmiusasteesta
- Fingrid on antanut palautteen osapuolten käyttöönottosuunnitelmiin päivityspyyntöineen loka- ja marraskuussa 2019
- Fingrid laatii vuoden 2019 loppuun mennessä tarkemman suunnitelman datahubin käyttöönotolle.
- Suunnitelma sisältää myös konkreettiset välitavoitteet ja niiden hyväksymiskriteerit, joiden avulla tehostetaan näkyvyyttä osapuolten valmistelutoimenpiteiden etenemiseen
- Välitavoitteet auttavat osapuolia niiden valmistelutoimenpiteiden suunnittelussa ja resursoinnissa
- Seurannan tehostamisen tarkoitus on myös pystyä kartoittamaan paremmin valmistelutoimenpiteissään ongelmassa olevat osapuolet

FINGRID
Datahub

Ohje markkinaosapuolille sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönottosuunnitelman laatimiseksi

1.9.2019

KÄYTTÖNOTTOSUUNNITELMA Ona suunnitella Lataus PDF

Aloitussivu Vastattu 0/77 kysymykseen (0 %)

Tervetuloa palveluun

Tämä palvelu on tarkoitettu sähkökaupan vähittäisille ja jätteenkäsittelyä tarjoaville datatubon käyttöönoton valmistelutoimien etenemisen raportointiin.

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluun ei datatubon suunnitteluun käyttöön otettu huhtikuussa 2021. Sähkökaupan vähittäisille ja jätteenkäsittelyä tarjoaville sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluun on sähkömarkkinoihin perustava velvoitus käyttää datatubon palveluita. Vähittäisille ja jätteenkäsittelyä tarjoaville velvoitus toteuttaa sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönoton esityksien valmistelutoimien jatkuvuutta varten kantavien osapuolten yhteistyössä sähköalan yritysten kanssa laatimien testikonservien ja käyttöönottosuunnitelman mukaisesti.

Kyselyn tarkoituksena on ohjeistaa ja avustaa vähittäisyyttä ja jätteenkäsittelyä tarjoavien valmistelutoimien suunnitteluun. Lisäksi kyselyn kautta saadaan tarpeellista tietoa valmistelutoimien toteutuksesta ja siten voidaan varmistaa, ettei datatubon käyttöönotto viivästy ylläpitävien osapuolten mahdollisten valmistelutoimien laiminlyönnin vuoksi.

Kyselylomake

Fingrid Datahub Oy on määrittellyt yhdessä toimialan edustajien kanssa datatubon käyttöönottoa lityviä keskeisiä valmistelutoimia ja tehtäviä, jolla tilaan mittaamaan vähittäisyyden ja jätteenkäsittelyn valmistelutoimien etenemistä ja datatubon käyttöönottoa varten. Valmistelutoimien etenemistä ja käyttötoimivainnosta tilaan mittaamaan myös testikonservien ja testitapauksien yhteensopivuuden varmistamiseen liittyvien valmistelutoimien toteutusta.

Seurantakysely on jätetty välittömästi etä-alueisiin seuraavalla pohjalla:

Aloitussivu	4. Järjestelmäsuunnitelman toteutus
1 Markkinaosuudet	5. Testikonservit
2 Tästätoivot	6. Testitapaukset ja testitilaukset
3 Käyttöönotto suunnittelu	7. Tiedonvaihdon keskeytykset
	8. Käyttöönotto
	9. Dokumentit

Valmistelutoimien etenemistä tilaan seuraamaan kyselyllä kunkin osa-alueen osalta.

Ohjeet kysymyksiin vastaamiseksi

Pääasia kysymyksissä on Kyllä/Ei -vastaus, johon voi liittää tarkentavaa kysymystä, esim. avoin kanta tai päivämäärä.

Seurantakyselyä tehdään noin kuukauden välein. Aikavälissä päivityksiä voi olla harvempi ja vastaavasti päivityksiä voidaan tehdä käyttöönoton (go-live) läheisyydessä. Kukin seurantakyselyä tilaan esittämään uusia kysymyksiä valmistelutoimien toteutuksesta ja niille on asetettu määräajat. Aiemmin esittetyt kysymykset voidaan jättää määräajan jälkeen, jolloin annettuja vastauksia ei ole enää mahdollista muuttaa.

Markkinaosapuolilla on sähkömarkkinoihin perustava velvoite vastata esitettyihin valmistelutoimien toteutukseen liittyviin kysymyksiin. Kysymyksiin tulee vastata niille asetettuihin määräaikoihin mennessä.

Käyttöoikeudet

Seurantakysely on toteutettu osaksi Titta-palvelua, jonne on perustettu oma rooli seurantakyselyyn vastaamiseksi. Titta-palvelun pääkäyttäjät voi jättää käyttöoikeuksia kyselyyn roolin osittamiseen henkilölle oman organisaation pääkäyttäjän roolissa. Pääkäyttäjän tehtävänä on varmistaa, että liian rajatut käyttöoikeudet eivät estä seurantakyselyyn vastaamiseen esimerkiksi loma-ajaksi tai henkilön vaihtuessa tehtävää tai työpaikkaa.

Vertikaalisesti integroituissa yrityksissä tulee huomioida, että vastaukset on soidtu markkinaosapuolien roolin sähkömarkkinoilla. Sitä seurantakyselyyn tulee vastata vähittäisyyden ja jätteenkäsittelyn roolissa eriohjeen riippumatta käyttöönotto- ja valmistelutoimien organisaatiokentästä. Mikäli käyttöönotto- ja valmistelutoimien osittainen valmistelutoimien toteutus markkinaosapuolelle, voidaan niiden vastauksia noutaa samoin suunnitelmatyökaluun alle lisäillä suunnitelman useampi osapuoli, jolla on sama sähkömarkkinaosapuolien.

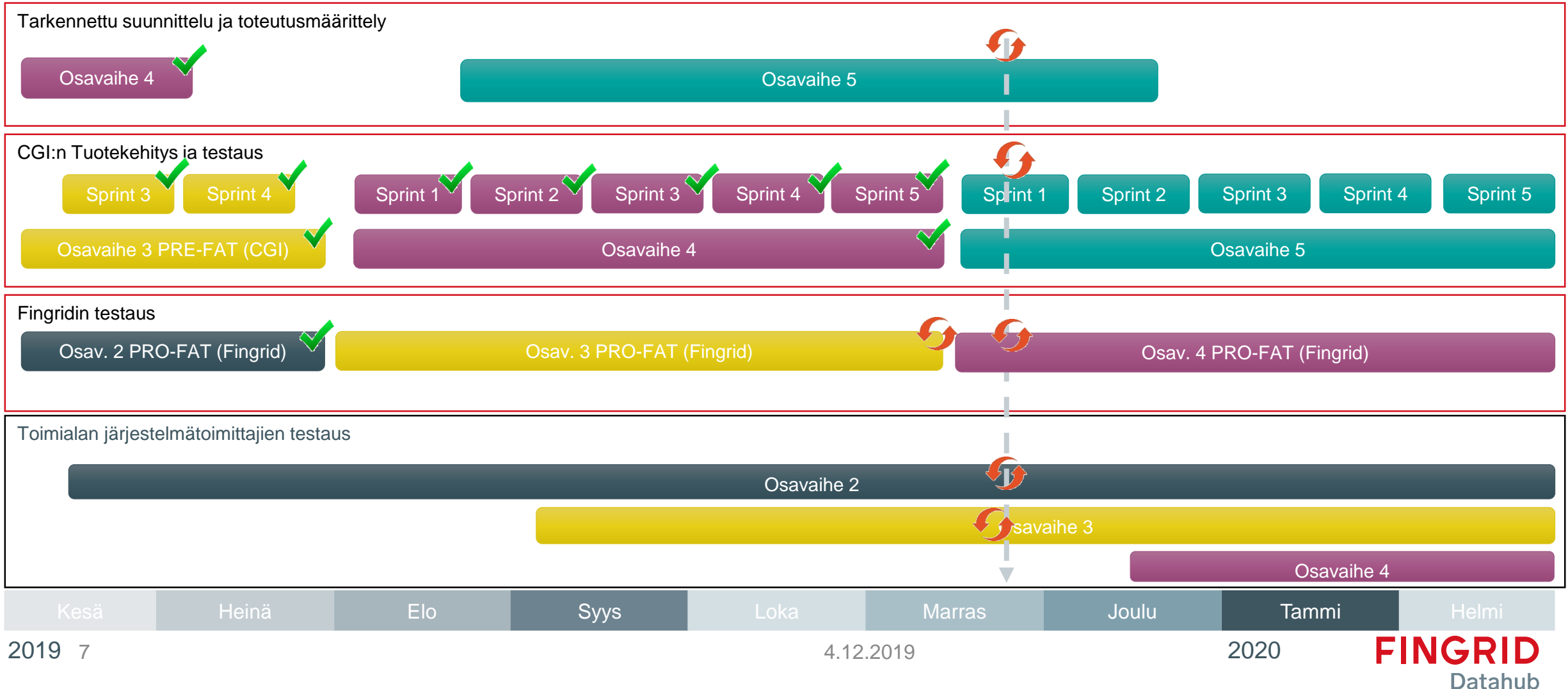
Markkinaosapuolien ensisijainen yhteistyökumppani kyselyssä on tämän nimellä datatubon käyttöönotto- ja valmistelutoimien projektipäällikkö. Suositeltuna on, että kyselyyn vastaa aina projektipäällikkö.

Valmistelutoimien etenemisen seuranta ja määräajat

Fingrid Datahub Oy vastaa käytännössä valmistelutoimien seurannasta ja raportoi yleistä valmistelutoimien etenemistä ja käyttötoimivainnosta Energiavirastolle. Tästä osasta, jossa vähittäisyyttä ja jätteenkäsittelyä ei ole edellytetty valmistelutoimien toteutuksen mukaisesti, Fingrid Datahub Oy pyytää markkinaosapuolelta lisäselvitystä tilanteesta sekä korjauksista tarvittaessa. Yhteyttä otetaan ensinnäkin projektipäällikköön ja tämän jälkeen tarvittaessa projektin omistajaan. Mikäli asiaa ei saada ratkaistua, Fingrid Datahub sirtää asian Energiaviraston kuultavaksi.

Datahub-järjestelmän toteutuksen tilanne

- Toimitus on jaettu viiteen osavaiheeseen ja jokainen osavaihe edelleen sprintteihin.

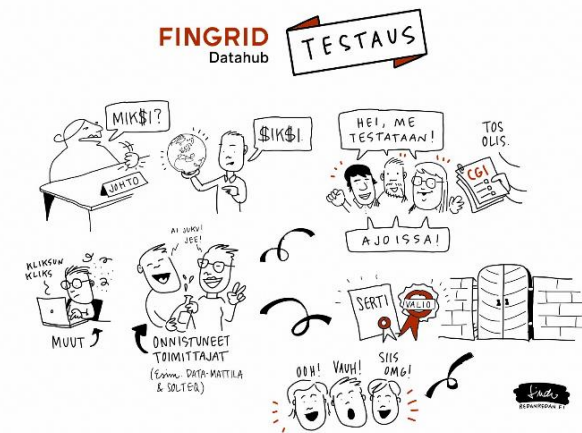
Tietokonversion tilanne

- Tietokonversion 2. vaihe päättyi 31.10
 - vaihe ei saavuttanut laatutavoitteita ja 3. vaiheen aloitus siirtyy 2020 alkuun
- Tietokonversiosuunnitelma on päivitettävä siirtyneestä käyttöönottoaikataulusta johtuen ja julkaistaan joulukuun puoliväliin mennessä
 - mm. tietokonversion aikataulun päivitys vaiheiden 3-5 osalta
- Datahubin migraatiotyökalut ovat valmiina ensi vuoden alkupuolella

Testaus- ja sertifiointipalvelu

- Sertifiointin tarkoituksena osapuolten datahub-yhteensopivuuden todentaminen ja se on portti datahubin tuotannolliseen koekäyttöön
- Tavoitteena on tarjota toimialalle kustannustehokas ja helppokäyttöinen palvelu liiketoimintaprosessien datahub-yhteensopivuuden todentamista varten
 - alustaa käyttötapaukset ja tarjoaa testiaineistoa osapuolten käyttöön
 - itsepalveluperiaate tuo joustavuutta osapuolen oman testauksen suunnitteluun
 - vastapuolirobotti säästää käyttäjän aikaa
- Edistää osapuolten liiketoiminnan jatkuvuutta datahubin käyttöönoton jälkeen ja mitigoii datahubin käyttöön liittyviä riskejä
- Ensimmäinen versio valmistuu joulukuussa 2019 ja tavoitteena avata palvelu datahubin pilottiryhmän käyttöön helmikuussa 2020

Palvelusopimus ja maksukomponentit

- Datahubin palvelusopimusluonnos on ollut kommentteilla Datahubin seurantaryhmässä ja kommentteja on käyty lävitse ryhmän edellisessä kokouksessa
- Palvelukuvaus ml. maksukomponentit on esitelty seurantaryhmälle. Kommentteja on pyydetty marraskuun loppuun mennessä ja niitä käsitellään seuraavassa seurantaryhmän kokouksessa 11.12.2019
- Vuonna 2020 aikana on tarkoitus viedä muut sopimusliitteet (mm. palvelutasot, testiympäristöjen vaatimukset, tietoturvavaatimukset, sertifiointipalvelun vaatimukset) seurantaryhmään vastaavalla tavalla kuin on toimittu sopimusluonnoksen ja palvelukuvauksen osalta
- Tavoitteena saada koko sopimuspaketti liitteineen ja arviot yksikköhinnoista Fingridin lausuntokierrokselle Q3/2020

Ehdotetut maksukomponentit

Perustamismaksu

- katetaan datahubin investointi-kustannuksia operatiivisen toiminnan alkamisesta valvontamallin poistojen mukaisesti
- perustana osapuolen käyttöpaikkojen määrä

Palvelumaksu käyttöpaikkojen mukaan

- katetaan operatiivisia käyttökustannuksia ja kehitysinvestointeja operatiivisen toiminnan alkamisesta
- perustana osapuolen käyttöpaikkojen määrä

Palvelumaksu käytön mukaan

- varmistetaan datahubin suorituskykyä
- massahauille datahubista yli avoimen taseselvitysikkunan

Kiinteä maksu

- kiinteä maksu kaikille osapuolille
- voidaan määrittää uudelleenlaisille asiakastyypeille, joille ei mahdollista määrittää muita laskutusperusteita

=

**Koko-
nais-
maksu
osapuolelle**

Datahubin viestinnän vuosikello 2020

Viestintämme on avointa, selkeää, oikea-aikaista ja monikanavaista.

Sidosryhmäyhteistyömme perustuu luottamukseen ja yhdessä tekemiseen.

- Ajankohtaisseminaari(t)
- Datahub Road Show
- Datahub työryhmät kokousaikataulun mukaisesti
- Datahub projektin uutiskirjeet
- Ajankohtaiswebinaarit
- Teemawebinaarit
- Välitavoitteiden seuranta
- Viranomaisyhteistyö
- Sidosryhmätapaamiset
- Osallistuminen toimialan eri tilaisuuksiin
- Ohjeistus, neuvonta ja asiakaspalvelu

Kiitos!

Fingrid Datahub Oy
c/o Fingrid Oyj
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki
PL 530, 00101 Helsinki
Puh. 030 395 5000
Y-tunnus: 2745543-5

FINGRID
Datahub